

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 31C/107/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622201890
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Žigo
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1622201890.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudcom JUDr. Rastislavom Žigom, v právnej veci žalobcu: Sociálna poisťovňa, IČO: 30 807 484, sídlom Bratislava, ul. 29. Augusta 8-10, v mene ktorej koná organizačná zložka Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, Záhradnícka 31, 829 02 Bratislava, proti žalovanému: Ideal Automotive Malacky, s.r.o., IČO: 50005162, sídlom Malacky, Priemyselná 6000, zastúpený: JUDr. Marcel Józsa, advokát, sídlom Bratislava, Cukrová 14, o zaplatenie: 6434,70€, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 5289,50€ do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že čo do sumy 4435,20€ plnením A. B., narodeného XX.XX.XXXX, bytom C. A. XXXX/XX, A. z trestného rozkazu Okresného súdu Malacky č.k. 1 T 84/2020 zo dňa 30.09.2020, zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť žalovaného.

II. Súd vo zvyšku žalobu zamietla.

III. Súd žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca doručil súdu dňa 23.08.2022 žalobu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 6434,70€ voči žalovanému. Svoj nárok odôvodnil tým, že poistenec žalobcu pán D. E. utrpel ublíženie na zdraví, ktoré mu spôsobil ďalší zamestnanec žalovaného pán A. B., bytom C. A. XXXX/XX, A.. K ublíženiu na zdraví došlo pri výkone ich pracovnej činnosti na pracovisku v priestoroch spoločnosti IDEAL Automotive, s.r.o. na Priemyselnej ulici 6000 dňa 20.05.2019. D. E. bol následne pracovne neschopný od 20.05.2019 do 17.05.2020. Žalobca mu z tohto dôvodu vyplatil dávky nemocenského poistenia spolu vo výške 6434,70€ za obdobie od 30.05.2019 do 17.05.2020. Poukázal na trestný rozkaz OS Malacky v ktorom súd konštatoval, že poškodenému zamestnancovi pánovi E. na pracovisku počas toho ako pracoval pri vodnej rezačke, kolega, pán B. spôsobil ťažké ublíženie na zdraví. Pán B. bez toho, aby sa presvedčil, či sa nenachádza v nebezpečnom priestore vodnej rezačky nejaká osoba, spustil pracovný cyklus, následkom čoho došlo ku kolízii pracovného stola vodnej rezačky s poškodeným D. E., ktorý utrpel ťažké zranenia vyžadujúce práceneschopnosť. F. A. B., zamestnanec žalovaného porušil právne predpisy a to § 148 ods. 1 zákona č. 311/2001 Zákonníka práce a § 12 ods. 2 písm. a), písm. c) bod I zákona č. 142/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, s ktorými bol preukázateľne oboznámený. Miera zavinenia po vyšetrovaní pracovného úradu zo strany poškodeného nebola preukázaná. Súd v trestnom rozkaze zároveň zaviazal pána A. B. zaplatiť Sociálnej poisťovni sumu 5580,40€. Žalobca zdôraznil, že táto suma však nebola celkovou škodou, ktorú pán B. žalobcovi spôsobil, nakoľko škoda uvedená v trestnom rozkaze bola suma vyčíslená v čase, keď práce neschopnosť poškodeného ešte trvala, ale žalobca sa už musel pridať do trestného konania s požiadavkou náhrady škody na výsluchu na polícii na OR PZ Malacky dňa 15.05.2020, kedy bola pracovná neschopnosť vyčíslená len za obdobie od 30.05.2019 do 31.03.2020 vo výške 5580,40€. Po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného

bola vyčíslená celková vyplatená suma na nemocenských dávkach a to vo výške 6434,70€. Žalobca právne argumentoval § 238 ods. 1, 5, 6 zákona č. 461/2003 Z.z. o Sociálnom poistení. Nakoľko škodca, zamestnanec žalovaného pán A. B. v čase spáchania skutku vykonával činnosť pre žalovaného, žalobca si náhradu celej škody uplatňuje od žalovaného ako jeho zamestnávateľa v zmysle § 420 ods. 2 OZ. Žalobca zaslal žalovanému výzvu č. XXX/XXXX-XX-XX zo dňa 28.06.2022 na náhradu celkovej škody vo výške 6434,70€ doručení žalovanému dňa 29.06.2022 cez ÚPVS, pričom žalovaný na výzvu nereagoval.

2. Žalovanému bola žaloba doručená dňa 27.09.2022, pričom sa k žalobe písomne vyjadril (na č.l. 32 – 38 spisu) prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Nárok neuznal a žiadal žalobu zamietnuť. Skutkový dej vzniku pracovného úrazu nie je medzi stranami sporný. Namietol v spore svoju pasívnu legitimitáciu. Podľa žalovaného zákon o sociálnom poistení má charakter osobitného predpisu k Občianskemu zákonníku a Zákonníku práce. Pre vznik pasívnej legitimitácie k nároku na náhradu škody podľa §238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení musia prísť aj ďalšie dve podmienky (okrem pracovného úrazu) a to zavinenie a protiprávne konanie. Žalobca v žalobe protiprávne konanie žalovaného neuviedol, pričom vyšetrovaním predmetného pracovného úrazu bolo zistené, že žalovaný sa nedopustil žiadneho porušenia právnej povinnosti s poukazom na protokol Inšpektorátu práce Bratislava G. H./F. zo dňa 23.06.2020, kde na strane 5 sub. G písm. b/ je uvedené, že na strane žalovaného neboli zistené nedostatky, ktoré by boli v príčinnej súvislosti so vznikom pracovného úrazu. Je nesporné, že žalovaný neporušil žiadnu svoju právnu povinnosť (na úseku BOZP ani inú právnu povinnosť), čím súčasne nemôže byť dané ani jeho zavinenie. Nárok podľa ustanovenia §238 zákona o sociálnom poistení je samostatným nárokom na náhradu škody vyplývajúcim výlučne z tohto ustanovenia a podmienky nároku sú upravené odlišne od všeobecných predpisov. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.01.2004, sp. zn. 5 Cdo 71/03 (R26/2005). Podľa žalovaného je zodpovedným ten kto zavineným protiprávnym konaním zapríčinil potrebu výplaty dávky oprávnenej osobe a teda A. B., ktorý zavineným protiprávnym konaním spôsobil poškodenie zdravia poškodenému, za čo bol napokon uznaný vinným aj v trestnom konaní (Trestný rozkaz OS Malacky č.k. 1T/84/2020 z 30.9.2020). Taktiež poukázal na duplicitné uplatnenie nároku, keďže vo výške 5580,40€ bol v trestnom konaní právoplatne priznaný. Ďalej vzniesol námietku premlčania časti nároku čo do sumy všetkých dávok nemocenského vyplatených žalobcom poškodenému do dňa 22.08.2019 s odkazom na §238 ods. 5/ zákona o sociálnom poistení, §100 ods. 1/ Občianskeho zákonníka. Tvrdil, že žalobca sa musel o osobe, ktorá za vznik škody zodpovedá dozvedieť už dňa 29.05.2019, kedy žalovaný doručil žalobcovi „Záznam o registrovanom pracovnom úraze“, nie však neskôr ako 07.06.2019, kedy žalovaný doručil žalobcovi „Oznámenie o registrovanom pracovnom úraze“ na účely úrazového poistenia. Podľa žalovaného subjektívna premlčacia doba začala plynúť dňa 29.05.2019 (nie však neskôr ako dňa 07.06.2019). Námietka premlčania sa týka vyplatených dávok podľa potvrdenia žalobcu v sume 36,40.-€ (vyplatené dňa 12.07.2019), v sume 545,30.-€ (vyplatené dňa 12.07.2019) a v sume 563,50.-€ (vyplatené dňa 15.08.2019). Námietka premlčania sa tak vzťahuje na žalobou uplatnený nárok čo do sumy 1.145,20€.

3. Žalobca doručil súdu dňa 29.11.2022 repliku k vyjadreniu žalovaného (na č.l. 53 spisu). K námietke nedostatku pasívnej legitimitácie poukázal na §1 ods. 2 OZ s tým, že práva a povinnosti žalobcu ako verejnoprávnej inštitúcie sa riadia špeciálnym predpisom a to zákonom o sociálnom poistení. Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie žalovaného práva na náhradu škody vzniknutej výplatou dávok od 01.01.2004 je ust. §238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Pre priznanie regresných nárokov Sociálnej poisťovne je vždy rozhodujúci prvok zavinenia tretej osoby, pričom zákon o sociálnom poistení otázku zavinenia neupravujú. Preto pri posudzovaní pasívnej vecnej legitimitácie žalovaného treba vychádzať zo všeobecnej úpravy §420 ods. 1, 2 OZ. Podľa žalobcu je týmto zodpovedaná otázka duplicitného uplatnenia náhrady škody u zamestnávateľa škodcu, ak v trestnom konaní bol škodca zaviazaný škodu uhradiť. Tvrdil, že súd je v konaní viazaný právoplatným trestným rozhodnutím len v tom, že sa skutok stal a kto ho spáchal, ale súd v trestnom konaní neposudzoval obžalovaného z hľadiska §420 ods. 1 OZ, ale ako škodcu, ktorý spôsobil škodu. Vysvetľoval, že v trestnom konaní si nemohol uplatniť náhradu škody voči zamestnávateľovi, nakoľko v trestnom konaní nevystupoval a formálne si ju uplatnil voči škodcovi. Keďže škodca v čase udalosti vykonával činnosť pre zamestnávateľa a nemožno ho preto brať na zodpovednosť, priznanú náhradu škody si teda uplatňuje žalobca u zamestnávateľa v zmysle §420 ods. 2 OZ. Škodu žalobcovi spôsobil zamestnanec žalovaného pri výkone práce ako nastavovač výroby pri spustení vodnej rezačky DRS na výrobní linke. Činnosť, ktorú vykonával pri vzniku udalosti bola činnosťou, ktorá nespadá pod exces, nakoľko mal túto činnosť v náplni práce. Škodca bol v čase spáchania skutku v pracovnoprávnom vzťahu, ktorý ho nedovoľuje brať

na zodpovednosť, keďže jeho činnosť sa považuje za činnosť právnickej osoby. Ďalej uviedol, že už zo znenia §420 ods. 2 OZ nemal dôvod preukazovať zavinenie zamestnávateľa, ale zavinené protiprávne konanie jeho zamestnanca. Takže skutočnosť, že žalovaný neporušil žiadnu právnu povinnosť ani BOZP nenamieta, ale považuje ju za irelevantnú. K námietke premlčania uviedol, že žalobca sa výsluchom zo dňa 15.05.2020 pridal do trestného konania s požiadavkou náhrady škody spojenej s daným skutkom, ktorý spôsobil obžalovaný vo výške 5580,40€ za obdobie PN od 20.05.2019 do 31.03.2020, pričom PN vyplácal od desiateho dňa PN teda od 30.05.2019 a do trestného konania boli dávky vyčíslené do 31.03.2020 vo výške 5580,40€, nakoľko PN poškodeného v tom čase ešte trvala. Po skončení PN poškodeného bola vyčíslená celková výška škody a to vo výške 6434,70€, keďže PN trvala do 17.05.2020, kedy mu skončila podporná doba. Pri uplatňovaní práva na náhradu škody voči tretím osobám žalobca vychádzal z § 238 zákona o sociálnom poistení a to odseku 5 a má za to, že právo žalobcu sa vo veci náhrady škody riadne a včas uplatnilo v trestnom konaní a odo dňa uplatnenia na polícii, teda odo dňa 15.05.2020 premlčacia lehota začala spočívať v zmysle §112 OZ. Podľa žalobcu premlčacia lehota v prípade uplatnenia náhrady škody v tejto veci neuplynula a námietka premlčania je nedôvodná.

4. Žalovaný využil možnosť písomnej dupliky (na č.l. 86 spisu) k replike žalobcu, pričom namietal nesprávnosť právnej argumentácie žalobcu. Rozsudok Okresného súdu Bratislava I, sp.zn. 26Cb/184/2013 zo dňa 01.06.2016, ktorý k replike pripojil žalobca podľa právneho názoru žalovaného nesprávne aplikuje právnu úpravu, rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 1Co/256/2013 zo dňa 18.09.2013 vôbec nesúvisí s aplikáciou §238 ods. 1/ zák.č. 461/2003 Z.z. a ktorého stranou vôbec nebola Sociálna poisťovňa, a.s a tieto rozhodnutia nie sú ani rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít. Žalovaný je osobou povinne úrazovo poistenou pre tie prípady nárokov, pre ktoré by bola daná jeho zákonná objektívna zodpovednosť. Poukázal na zmysel úrazového poistenia a, že ustanovenie §238 ods. 1 v súvisi s ods. 3 zák. č. 461/2003 súčasne z pojmu tretej osoby vylučuje zamestnávateľov a to pre tie dávky, pre ktoré ja zamestnávateľ zo zákona úrazovo poistený. Súhlasí s tým, že znenie §238 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. nevylučuje nárok Sociálnej poisťovne na náhradu vyplatennej dávky nemocenského (PN) voči zamestnávateľovi absolútne, keďže tento nárok nie je uvedený v §13 ods. 3/ zák. č. 461/2003 Z.z., ale vylučuje ho na základe subjektívizácie zodpovednosti, pretože ponecháva zodpovednosť na tej osobe, ktorá svojim zavineným protiprávnym konaním povinnosť výplaty dávky zapríčinila. Zopakoval, že súd na účely §238 ods. 1/ zák. č. 461/2003 Z.z. môže na plnenie zaviazat iba toho, kto sa dopustil zavineného protiprávneho konania a §238 ods. 1/ zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení neopravňuje žalobcu uplatňovať nárok na náhradu škody z titulu vyplatených dávok voči tomu kto za „vzniknutú škodu zodpovedá“. Žalobca odporuje sám svojmu konaniu, keďže sám nemal v trestnom konaní pochybnosti o tom, kto je voči nemu na účely §238 ods. 1/ zák.č. 461/2003 Z.z. zodpovedný a právnu úpravu v trestnom konaní aplikoval správne – uplatňoval škodu voči tomu, kto výplatu dávok svojim zavineným protiprávnym konaním spôsobil. Teraz žalobou na ten istý nárok uplatnil duplicitne aj voči žalovanému s tvrdením, že p. B. ako páchatel trestného činu, voči ktorému je mu už nárok na náhradu škody právoplatne súdom priznaný, vlastne vôbec s poukazom na §420 ods. 2/ Obč. zák. za vzniknutú škodu nezodpovedá. Zotrváva na námietke premlčania uplatneného nároku čo do sumy 1.145,20€. Čo sa týka uplatnenia nároku v trestnom konaní, tento uplatnil voči p. A. B. a teda výlučne voči tejto osobe začala premlčacia doba spočívať.

5. Žalobca doručil súdu dňa 24.02.2023 písomné podanie označené ako vyjadrenie II (na č.l. 94 spisu). Uviedol, že žalovaný sa mylne domnieva, že ak boli poškodenému vyplatené akékoľvek dávky v súvislosti s úrazom, že sú to dávky úrazové, hoci išlo o nemocenské dávky. Medzi úrazovými dávkami sa nemocenské dávky nenachádzajú, nakoľko nemocenské je dávkou nemocenského poistenia. V danom prípade ide o regres nemocenských dávok a teda zamestnávateľ nie je z okruhu tretích osôb vylúčený. Pre priznanie regresných nárokov Sociálnej poisťovne je vždy rozhodujúci prvok zavinenia tretej osoby. Rozlišuje sa ale, či osoba konala v čase skutku za seba alebo konala v čase skutku v mene zamestnávateľa. Zopakoval tvrdenia uvedené vo svojej replike. K premlčaniu nároku uviedol, že s požiadavkou náhrady škody sa žalobca pridal do trestného konania najskôr listom zo dňa 15.04.2020 na OR PZ Malacky, kde bola vec vedená pod č.k. ČVS: B./X-XXX-XX-XXXX a to s požiadavkou náhrady škody dovtedy vyčísleného nemocenského. Neskôr, keď pracovná neschopnosť poškodeného skončila 17.05.2020, si žalobca výzvou na náhradu škody uplatnil celú škodu vo výške 6434,70€ u žalovaného. Tvrdil, že do role povinného po skončení trestného konania vstupuje zamestnávateľ povinného a dovtedy si nemohol voči nemu škodu uplatniť. Zamestnávateľ nebol účastníkom trestného konania a spočívanie lehoty sa dovtedy týkala len obžalovaného, nie jeho zamestnávateľa. Prechodom

zodpovednosti za škodu na zamestnávateľa prechádza na neho záväzok zamestnanca, ktorý vznikol v trestnom konaní. Keď lehota spočívala voči obžalovanému zamestnancovi žalovaného, tak táto úprava platí aj proti zamestnávateľovi. Súdy by boli podľa neho zahltené, keby si poškodený musel náhradu škody uplatňovať ako v trestnom konaní, tak zároveň podať návrh voči zamestnávateľovi.

6. Napokon sa zástupca žalovaného písomne vyjadril taktiež k horeuvedenému vyjadreniu II žalobcu. (na č.l. 107 spisu). Poukázal na to, že vo svojom vyjadrení odlišil režim úrazových dávok a nemocenských dávok na účely aplikácie §238 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z., i) pre tie dávky, ktoré sú zahrnuté v úrazovom poistení, že regresný nárok žalobcu tak voči zamestnávateľovi ako aj voči zamestnancovi je vylúčený (ak je úrazová dávka vyplácaná z úrazového poistenia), ii) pre tie dávky, ktoré nie sú zahrnuté v úrazovom poistení (pre žalobou uplatnenú náhradu škody) je daný regresný nárok výlučne voči tej osobe, ktorá svojím zavineným protiprávnym konaním vyplatenie spôsobila. Nemôže obstať snaha o extenzívnu aplikáciu právneho predpisu. Tvrdenie žalobcu, že svoj nárok nemohol uplatniť pred tým, než bol skutočný škodca právoplatne odsúdený je podľa neho právne neudržateľné. Nebol dôvod, aby s uplatnením náhrady škody čakal. Taktiež namietol jeho tvrdenia o prechode záväzku zamestnanca.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo v dňa 23.02.2024 a pojednávanie bolo odročené na deň 20.03.2024 za účelom vyhlásenia rozsudku. Žalobca aj zástupca žalovaného boli na pojednávanie predvolaní a riadne sa ho zúčastnili.

8. Súd sa oboznámil so žalobou, písomnými vyjadreniami strán a vykonal všetky stranami navrhnuté dôkazy a to dokazovanie doleuvedenými listinnými dôkazmi predloženými stranami a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

9. Z potvrdenia o výške vyplatených dávok Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava zo dňa 03.06.2020 značka D./XXXX-XXX (na č.l. 6 spisu) súd zistil, že v súlade s §238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení žalobca potvrdzuje výšku vyplatených dávok nemocenského a ošetrovného dátum úrazu 25.05.2019 pán D. E., dátum narodenia XX.XX.XXXX v celkovej výške 6434,70€, pričom išlo k nemocenské dávky vyplatené od 30.05.2019 do 17.05.2020 s práceneschopnosťou od 20.05.2019 do stále trvá.

10. Z potvrdenia o nemocenských dávkach, vyplatených Sociálnou poisťovňou za obdobie od 20.05.2019 do 09.06.2020 zo dňa 09.06.2020 (na č.l. 7 spisu) D. E., bytom I. XXX poisťný vzťah od 20.08.2018 u Ideal Automotive Malacky, s.r.o., vyplatené nemocenské dávky od 30.05.2019 do 17.05.2020 a to 12.07.2019 vyplatená suma 36,40€, dňa 12.07.2019 suma 545,30€, 15.08.2019 suma 563,50€, dňa 26.09.2019 suma 563,50€, dňa 15.10.2019 suma 545,30€, dňa 14.11.2019 suma 563,50€, dňa 13.12.2019 suma 545,30€, dňa 21.01.2020 suma 563,50€, dňa 14.02.2020 suma 563,50€, dňa 12.03.2020 suma 527,10€, dňa 15.04.2020 suma 563,50€, dňa 15.05.2020 suma 545,30€, dňa 05.06.2020 suma 309€. Z potvrdenia o poberaní nemocenského zo dňa 09.06.2020 (na č.l. 9 spisu) vyplýva, že D. E. poberal nemocenské od 30.05.2019 do 17.05.2020.

11. Z trestného rozkazu č.k. 1 T 84/2020 zo dňa 30.09.2020 (na č.l. 10 spisu) súd zistil, že Okresný súd Malacky predmetným trestným rozkazom uznal A. B., narodeného XX.XX.XXXX za vinného, že dňa 20.05.2019 v čase okolo 06:30 hod. v Malackách na Priemyselnej ulici 6000 v priestoroch spoločnosti Ideál Automotive Malacky, s.r.o. v časti výrobnéj linky s označením I., počas pracovného procesu na pracovnom stroji vodnej rezačky bez toho, aby sa presvedčil, či sa nenachádza v nebezpečnom priestore vodnej rezačky nejaká osoba, spustil pracovný cyklus, následkom čoho došlo ku kolízii pracovného stola vodnej rezačky s poškodeným D. E., ktorého stroj pri otáčaní zakliesnil medzi stôl a konštrukciu stroja v oblasti pravej pazuchy a v oblasti prechodu krčnej chrbtice do záhlavia, čím porušil ustanovenie §148 ods. 1 Zákonníka práce a § 12 ods. 2 písm. a), písm. c) bod I zákona o BOZP, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený, pričom v dôsledku jeho konania poškodený utrpel polytraumu, bezvedomie so zástavou obehu a dýchania, zlomeninu zadného oblúka stavba C2, zlomeninu trňovitého výbežku stavba C3 s poškodením otvoru pre stavcovú tepnu vľavo, vysokú léziu miechy v krčnej oblasti, kvadruplégiu (ochrnutie na všetky štyri končatiny), krvácanie pod mäkké pleny mozgu v záhlaví, úrazové poškodenie s uzáverom ľavej stavcovej tepny, z ktorých zranení sa poškodený lieči od 20.05.2019 doposiaľ, teda inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a skutok spáchal závažnejším spôsobom konania. Súd má uložiť trest a súčasne podľa §287 ods. 1 trestného poriadku súd obvinenému uložiť povinnosť nahradiť poškodenej Sociálnej poisťovni škodu vo výške 5580,40€.

12. Zo zápisnice Okresného riaditeľstva PZ v Malackách, odbor kriminálnej polície o výsluchu svedka – poškodeného zo dňa 15.05.2020 č.k. ČVS: B./X-XXX-XX-XX (na č.l. 14 spisu) súd zistil, že bola vypočutá A. H. J., adresa na doručovanie Sociálna poisťovňa, Bratislava. Počas výsluchu uviedla, že je osobou poverenou zastupovať Sociálnu poisťovňu, pobočka Bratislava pred súdmi a orgánmi činnými v trestnom konaní. Jej výpoveď sa týka uplatnenia náhrady škody vzniknutej Sociálnej poisťovni, pobočka Bratislava výplatom nemocenských dávok za obdobie práceneschopnosti poškodeného D. E., narodeného XX.XX.XXXX. Vypovedala, že bol práceneschopný v súvislosti s udalosťou od 20.05.2019 a PN trvá. Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava vyplatila poškodenému nemocenské dávky doposiaľ za obdobie od 30.05.2019 do 31.03.2020 vo výške 5580,40€. Celková škoda bude vyčíslená po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného. Bola poučená o nárokoch poškodeného na náhradu škody a uviedla, že doposiaľ vznikla škoda vo výške 5580,40€ s tým, že sa k trestnému konaniu pripája a žiada, aby v odsudzujúcom rozsudku bola páchatel'ovi uložená povinnosť nahradiť Sociálnej poisťovni spôsobenú škodu.

13. Žalobca výzvou zo dňa 28.06.2022 vyzval žalovaného na uznanie a dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť škodu, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dávok. Uviedol, že škoda vznikla výplatom dávok poškodenému D. E. formou nemocenských dávok vo výške 6434,70€ za obdobie od 20.05.2019 do 17.05.2020. Vo výzve uviedli, že z trestného rozkazu Okresného súdu Malacky bolo zistené, že poškodenému zamestnancovi pánovi E. na pracovisku počas toho ako pracoval pri vodnej rezačke, kolega pán B. spôsobil ťažké ublíženie na zdraví. Uviedol, že nakoľko škodca A. B. v čase spáchania skutku vykonával činnosť pre žalovaného ako jeho zamestnanec, žalobca si náhradu škody uplatňuje u neho ako zamestnávateľa v zmysle §420 ods. 2 OZ.

14. Z formulároveho tlačiva - záznam o registrovanom pracovnom úraze zo dňa 29.05.2019 súd zistil, že v tlačive je vyplnený zamestnávateľ – žalovaný, zamestnanec D. E., pracovisko výroby, druh vykonávanej práce operátor výroby, zamestnanec bol oboznámený s predpismi BOZP 20.08.2018 a následne boli jeho znalosti overené. Následne je opísaný pracovný úraz, príčina úrazu – zavinenie inou osobou – nedbalosť, dátum spísania záznamu 24.05.2019, dátum vyšetrenia úrazu 20.05.2019, číslo úrazu XXXXXXXXXXXX.

15. Žalovaný poistnú udalosť oznámil žalobcovi vyplnením tlačiva (na č.l. 21 spisu) zo dňa 24.05.2019. V oznámení uviedol, že (bod 14 oznámenia), že boli porušené právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zo strany zamestnanca, ktorý pracovný úraz poškodenému spôsobil – A. B. a to zákonník práce, zákon o BOZP a nerešpektoval výstražné bezpečnostné označenia na ovládacom paneli pracovného stroja. Je uvedené, že vec vyšetruje Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Malacky. Miera zavinenia poškodeného 0%, taktiež je špecifikované poranenie.

16. Súd mal preukázané, že žalobca dňa 23.04.2020 doručil OR PZ Malacky uplatnenie nároku na náhradu škody (na č.l. 100 spisu), v ktorom uplatnil dovtedy vzniknutú škodu vo výške 5016,90€ z dôvodu vyplatenia dávok nemocenského poškodenému D. E..

17. Žalovaný predložil súdu na svoju obranu poskytnutie informácie o výsledku vyšetrovania pracovného úrazu zo dňa 06.07.2020 z Inšpektorátu práce Bratislava (na č.l. 41 spisu) a protokol č. IBA-11-89-2.1/P-J2-20 zo dňa 23.06.2020, číslo úrazu:XXX/XX-XXX z Inšpektorátu práce Bratislava (na č.l. 42 spisu).

18. Z informácie Inšpektorátu práce Bratislava zo dňa 06.07.2020 (na č.l. 41 spisu), súd zistil, že Inšpektorát práce oznámil OR PZ Malacky, že dňa 18.12.2019 Inšpektorát práce Bratislava zaevidoval oznámenie od zamestnávateľa IDEAL Automotive, s.r.o. o pracovnom úraze, ktorý sa stal dňa 20.05.2019 o 06:30 hod., ich zamestnancovi p. D. E., narodenému XX.XX.XXXX v priestoroch Ideal Automotive s.r.o. v Malackách.

19. Z protokolu Inšpektorátu práce Bratislava zo dňa 23.06.2020, č. H./F. o vyšetrení príčin vzniku pracovného úrazu (na č.l. 42 spisu) súd zistil, že vyšetrovaná udalosť je závažným k pracovnému úraze poškodeného D. E. došlo dňa 20.05.2019 o 06:30 hod. počas pracovnej zmeny, ktorá začala o 06:00 hod. V závere protokolu pod písmenom G je uvedené, že zo strany poškodeného ako aj kontrolovaného subjektu – žalovaného neboli zistené žiadne nedostatky a zistené nedostatky boli iba u zamestnanca žalovaného teamleadera nastavovača výroky A. B., narodeného XX.XX.XXXX.

20. Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/3003 Z.z. o Sociálnom poistení, Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

21. Podľa § 238 ods. 2 zákona č. 461/3003 Z.z. o Sociálnom poistení, škoda podľa odseku 1 nie je dávka vyplatená poberateľovi dávky v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania.

22. Podľa § 238 ods. 3 zákona č. 461/3003 Z.z. o Sociálnom poistení, treťou osobou nie je platiteľ poistného na úrazové poistenie, ani zamestnanci tohto platiteľa, ak je úrazová dávka vyplácaná z úrazového poistenia tohto platiteľa.

23. Podľa § 238 ods. 5 zákona č. 461/3003 Z.z. o Sociálnom poistení, právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa vyplatenia dávok.

24. Podľa § 238 ods. 6 zákona č. 461/3003 Z.z. o Sociálnom poistení, právo na náhradu škody podľa odseku 1 uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitného predpisu.

25. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

26. Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

27. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

28. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

29. Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, zamestnávateľ je povinný registrovať pracovný úraz, ktorým bola spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca viac ako tri dni alebo smrť zamestnanca, ku ktorej došlo následkom pracovného úrazu (ďalej len „registrovaný pracovný úraz“), tak, že a) zistí príčinu a všetky okolnosti jeho vzniku, a to za účasti zamestnanca, ktorý utrpel registrovaný pracovný úraz, ak je to možné so zreteľom na jeho zdravotný stav, a za účasti príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť; v prípade smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví (ďalej len „závažný pracovný úraz“), zamestnávateľ je povinný prizvať k zisťovaniu príčin aj autorizovaného bezpečnostného technika, b) spíše záznam o registrovanom pracovnom úraze najneskôr do štyroch dní po oznámení vzniku registrovaného pracovného úrazu, c) prijme a vykoná potrebné opatrenia, aby sa zabránilo opakovaniu podobného pracovného úrazu.

30. Podľa § 17 ods. 5 zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, Zamestnávateľ je povinný po prijatí oznámenia bezodkladne oznámiť vznik a) registrovaného pracovného úrazu 1. zástupcom zamestnancov vrátane príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť, 2. príslušnému útvaru Policajného zboru, ak zistené skutočnosti nasvedčujú, že v súvislosti s pracovným úrazom bol spáchaný trestný čin, 3. príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru, ak ide o závažný pracovný úraz, b) závažnej priemyselnej havárie príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru.

31. Podľa § 17 ods. 7 zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, Zamestnávateľ je povinný a) záznam o registrovanom pracovnom úraze do ôsmich dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel, 1. zasláť príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru, 2. doručiť zamestnancovi, ktorý utrpel registrovaný pracovný úraz, alebo pozostalým, ak zamestnanec zomrel v dôsledku pracovného úrazu, b) zasláť príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru správu o vyšetrení príčin a okolností vzniku závažného pracovného úrazu a o prijatých a vykonaných opatreniach na zabránenie opakovaniu podobného pracovného úrazu do 30 dní odo dňa, keď sa o jeho vzniku dozvedel.

32. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že dňa 20.05.2019 došlo na pracovisku žalovaného ako zamestnávateľa k pracovnému úrazu pri ktorom došlo k ujme na zdraví jeho zamestnanca D. E. pri výkone jeho práce, pričom táto ujma bola spôsobená pri výkone práce iným zamestnancom žalovaného A. B.. Poškodený D. E. utrpel ťažkú ujmu na zdraví a za spôsobené poranenia bol trestným rozkazom č.k. 1 T 84/2020 zo dňa 30.09.2020, právoplatným dňa 22.12.2020 uznaný za vinného A. B.. Ako vyplynulo z protokolu Inšpekcie práce žalovaný a ani poškodený neniesli žiadnu spoluvinu na vzniknutom pracovnom úraze a jediným vinníkom bol právoplatne odsúdený A. B.. V dôsledku utrpenej zranení bol poškodený práceneschopný a žalobca mu vyplatil od 20.05.2019 do 17.05.2020 nemocenské dávky v celkovej výške 6434,70€. Žalobca si škodu uplatnil jednak v rámci vedeného trestného konania voči obvinenému A. B., pričom súd uvedeným právoplatným trestným rozkazom uložil obvinenému A. B. zaplatiť poškodenej Sociálnej poisťovni škodu vo výške 5580,40€ a následne dňa 23.08.2022 si škodu v už celkovej výške 6434,70€ uplatnil aj voči žalovanému v prejednávanej veci. Uvedené skutočnosti neboli medzi stranami sporné.

33. Spornými bola otázka pasívnej legitímácie žalovaného ako zamestnávateľa odsúdeného vinníka, ktorý spôsobil poškodenému škodu na zdraví, ďalej namietaná duplicita uplatnenia nároku, keďže žalobcovi bola už čiastočne škoda vo výške 5580,40€ priznaná v adhéznom konaní voči A. B. a napokon žalovaný namietal čiastočné premlčanie nároku žalobcu.

34. Vzhľadom k tomu, že žalobcovi bola časť uplatneného nároku priznaná v rámci adhézneho konania, súd skúmal najskôr otázku, či sa na časť uplatneného nároku nevzťahuje podľa §230 C.s.p. prekážka rozsúdenej veci, keďže táto sa vzťahuje i na rozhodnutia vydané v v adhéznom konaní trestnom (Komentár Občiansky súdny poriadok Števek/Ficová a kolektív). (por. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/44/2011, sp. zn. 5Cdo/115/2012, sp. zn. 3 MCdo/8/2013). Prekážka právoplatne rozsúdenej veci (rei iudicatae) je vymedzená dvomi kritériami, a to jednak totožnosťou osôb (sporových strán) a totožnosťou predmetu konania. O totožnosť osôb ide vtedy, ak sa v konaní zúčastňujú tie isté osoby ako v konaní už ukončenom právoplatným rozhodnutím súdu. Procesné postavenie týchto osôb je v tejto súvislosti bez významu (ak by sa žalobca stal žalovaným a žalovaný žalobcom). V danom prípade súd konštatuje, že sa nejedná o prekážku už rozsúdenej veci, nakoľko nie je daná totožnosť osôb (sporových strán). V adhéznom konaní bola povinnosť nahradiť poškodenej Sociálnej poisťovni škodu vo výške 5580,40€ uložená obvinenému A. B. a nie žalovanému ako jeho zamestnávateľovi.

35. Ku konaniu a rozhodovaniu súdov o žalobách o náhradu škody v občianskom súdnom konaní vo veciach, v ktorých bol nárok na náhradu škody uplatnený aj v trestnom konaní bola vydaná správa Najvyššieho súdu ČSR zo dňa 24.10.1979, sp. zn. Cpj 35/78, publikovaná v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R22, zošit 9,10/1979. Aj v súčasnosti vychádza súdna prax z rovnakého stanoviska vtedajšieho NS ČSR, že výrok rozsudku trestného súdu o povinnosti odsúdeného k náhrade škody poškodenému nezaväzuje súd v občianskom súdnom konaní podľa §135 ods. 1 O.s.p. (aktuálne §193 C.s.p.). Rovnako z predmetného stanoviska vychádzal aj napríklad Najvyšší súd ČR v rozsudku 28Cdo 273/2014 zo dňa 16.07.2014, ktorý v podstate konštatoval, že iba medzi tými istými subjektami a s tým istým predmetom by mohla vzniknúť prekážka rozhodnutej veci, ale ak ide o odlišný subjekt na strane žalovaného ako bol v adhéznom konaní v tomto prípade prekážka rozhodnutej veci nevzniká a súd nie je rozhodnutím o náhrade škody v adhéznom konaní viazaný ani podľa §135 ods. O.s.p. (§193 C.s.p.).

36. Zákonným predpokladom vzniku nároku Sociálnej poisťovne, a.s. uplatneného podľa § 238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je, že poisťovňa uhradila svojmu poistencovi dávky nemocenského poistenia alebo dôchodkového zabezpečenia, ktoré boli poskytnuté a vyplatené ako následok zavineného protiprávneho konania tretej osoby proti poistencovi. Ide o špecifické právo priznané Sociálnej poisťovni ustanovením § 238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení požadovať náhradu

poskytnutých dávok a náhradu škody od tretích osôb v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania voči poberateľovi dávky. Ak bola poistencovi poskytnutá niektorá z uvedených dávok, ale vznik jeho nároku na dávku nebol zapríčinený zavineným protiprávnym konaním tretej osoby, nemá Sociálna poisťovňa v zmysle citovaných ustanovení regresné právo na náhradu dávky (škody). To znamená, že tretia osoba má povinnosť nahradiť poskytnuté dávky alebo nahradiť škodu Sociálnej poisťovni len v takom rozsahu, v akom je jej zavinené protiprávne konanie v príčinnej súvislosti s poskytnutými dávkami, na ktoré poistencovi vznikol nárok v dôsledku konania tretej osoby. V rozsahu, v akom sa na vzniku nároku poistenca na poskytnutie dávky podieľali iné okolnosti (prípadne v akom rozsahu bol spôsobený spolu zavinením poistenca), tretia osoba nezodpovedá. Z uvedeného vyplýva, že aj pri nároku Sociálnej poisťovne na náhradu poskytnutých dávok od tretích osôb podľa citovaných ustanovení, treba skúmať mieru zavinenia poberateľa dávok. Protiprávnosť úkonu spočíva v porušení právnej povinnosti, t.j. úkon je v rozpore s objektívnym právom. Porušením právnej povinnosti má zákon na mysli objektívne vzniknutý rozpor medzi tým, ako fyzická (právnická) osoba skutočne konala (prípadne opomenula konať) a tým, ako konať mala, aby splnila povinnosti jej uložené a to nielen právnym predpisom, ale povinnosť jej môže vyplývať aj z iných noriem (napríklad technické normy, interné smernice, bezpečnostné predpisy). Zavinenie (vo forme nedbanlivosti) sa pričítava subjektu, ktorý svojím protiprávnym úkonom spôsobil škodu inému.

37. Ako už súd uviedol v prejednávanej veci bolo medzi stranami nesporné a v konaní aj preukázané, že ujma na zdraví v dôsledku ktorej bol poistenec žalobcu D. E., bytom I. XXX práceneschopný a v dôsledku jeho práceneschopnosti mu vyplatil žalovanú sumu nemocenských dávok bola zapríčinená iným zamestnancom žalovaného A. B., bytom C. A. XXXX/XX, A. pri výkone jeho práce a to tým, že bez toho, aby sa presvedčil, či sa nenachádza v nebezpečnom priestore vodnej rezačky iná osoba, spustil pracovný cyklus, následkom čoho došlo ku kolízii pracovného stola vodnej rezačky s poškodeným D. E., ktorý utrpel ťažké zranenia vyžadujúce práceneschopnosť. Za toto konanie bol právoplatne trestným rozkazom Okresného súdu Malacky č.k. 1T 84/2020 zo dňa 30.09.2020. Súd mal taktiež nesporné a z predložených listinných dôkazov za preukázané, že poškodený nenesie žiadnu spoluvinu na poškodení svojho zdravia predmetným pracovným úrazom a ujma na zdraví bola spôsobená výlučne zavinením zamestnanca žalovaného A. B.. Taktiež bolo nesporné, že u žalovaného ako zamestnávateľa poškodeného neboli zistené vykonanou inšpekciou žiadne nedostatky a zavinenie na pracovnom úraze.

38. Žalovaný sa konaní predovšetkým bránil tým, že k úrazu jeho zamestnanca nedošlo v dôsledku jeho protiprávneho konania ako zamestnávateľa alebo stavu na strane zamestnávateľa a namietal nemožnosť aplikácie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka na daný spor, keďže ide o uplatnenie verejnoprávneho nároku zo strany verejnoprávnej inštitúcie.

39. Zodpovednosť za škodu vzniká nielen z protiprávneho konania priamo zaviazaného subjektu, ale aj v prípade, ak škoda bola spôsobená činnosťou osôb, ktoré zodpovedné subjekty (právnické osoby) na túto činnosť použili. To, či škoda bola spôsobená pri činnosti právnickej, príp. fyzickej osoby, závisí vždy od okolností konkrétneho prípadu. Zásadne je potrebné vychádzať z toho, že do rámca činnosti právnickej osoby ako zamestnávateľa patrí činnosť jeho zamestnanca, ktorá je výkonom jeho zamestnania, plnením pracovných povinností a úloh vyplývajúcich z pracovného pomeru. Zamestnanec, ktorý pri výkone svojho zamestnania spôsobil porušením povinností z pracovného pomeru škodu inej fyzickej osobe zodpovedá len svojmu zamestnávateľovi (R 45/1960). Poškodený si môže uplatniť nárok na náhradu škody len proti zamestnávateľovi škodcu a nie proti priamemu pôvodcovi škody, ktorý zodpovedá iba nepriamo a to v rámci pracovnoprávneho vzťahu medzi ním a zamestnávateľom. Občianskoprávna úprava vychádza z prezumcie zavinenia, teda zavinenie sa predpokladá. Tento predpoklad sa však vzťahuje na zavinenie nedbanlivostné.

40. Najvyššie súdne authority už v niekoľkých rozhodnutiach vyslovili právne závery, v ktorých aplikovali § 238 ods. 1 zákona o Sociálnom poistení na základe ktorého si žalobca uplatňuje náhradu škody aj v tomto súdnom konaní. Napríklad Najvyšší súd SR v uznesení 8 Cdo 149/2018 zo dňa 20.03.2019, IČS: XXXXXXXXXX riešil dovolanie vo veci uplatneného nároku Sociálnej poisťovne, a.s. voči zamestnávateľom škodcov- ich zamestnancov. Dovolací súd poukázal na to, že Najvyšší súd už v niektorých rozhodnutiach vyslovil právne závery vo veciach, v ktorých súdy aplikovali zákon č. 461/2003 Z.z., dokonca konkrétne aj jeho ustanovenie § 238 ods. 1. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3 MCdo 19/2008 uviedol, že hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva Sociálnej poisťovne na náhradu škody vzniknutej výplatom dôchodkovej dávky (v prejednávanej veci obdobne nemocenskej

dávky) je ustanovenie § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. V uvedenom rozhodnutí prijal najvyšší súd právne závery k otázke zavinenia tretej osoby. Konštatoval, že tento osobitný predpis otázku zavinenia neupravuje, preto je treba vychádzať zo všeobecnej úpravy (§441 OZ). Poukázal na to, že ustanovenie §238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení priznáva Sociálnej poisťovni špecifické práva požadovať náhradu poskytnutých dávok a náhradu škody od tretích osôb v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania voči poberateľovi dávky. Pre priznanie regresných nárokov Sociálnej poisťovne (t.j. náhrady dávok resp. náhrady škody) vyplývajúcich z osobitného občianskoprávneho vzťahu upraveného vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami je vždy rozhodujúci prvok zavinenia tretej osoby (vid' taktiež v nich použité slovné spojenia v dôsledku zavineného protiprávneho konania), a to bez zreteľa na to, či v prípade tejto tretej osoby prichádzala v inom (napr. pracovnoprávnom) právnom vzťahu do úvahy jej objektívna zodpovednosť (napr. zodpovednosť zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom). Zavinenie, ako subjektívna kategória, je v prípade tohto občianskoprávneho zodpovednostného vzťahu neopomenuteľným predpokladom vzniku zodpovednosti. Keďže osobitné predpisy (zákon č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni a zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení) otázku zavinenia (spoluzavinenia) v tomto zodpovednostnom vzťahu neupravujú, treba vychádzať zo všeobecnej úpravy (§ 420 a § 441 Občianskeho zákonníka). Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 3 MCdo 19/2008 konštatoval, že pokiaľ odvolací súd vylúčil možnosť aplikácie všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu (konkrétne § 420, § 441 OZ), spočívalo jeho rozhodnutie v nesprávnom právnom posúdení veci.

41. Dovolací súd sa nestotožnil s názorom dovolateľa zamestnávateľa škodcu, že súdy sa odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe. Uviedol, že v danej veci súdy vo svojich rozhodnutiach vychádzali zo zavineného protiprávneho konania žalovaných 1/ a 2/ s tým, že vykonaným dokazovaním ustálili, že tohto protiprávneho konania, v dôsledku ktorého došlo k nehodovej udalosti (a tým k vzniku povinnosti žalobkyne vyplatiť pozostalým sociálne dávky) sa dopustili zamestnanci žalovaných 1/ a 2/. Vo vzťahu k dovolateľovi žalovaného 2/ bolo zistené zavinené konanie jej zamestnanca, čo bolo jednou z príčin pracovného úrazu postihnutého. Dovolací súd zdôraznil, že súdy teda posudzovali otázku miery zavinenia žalovaných (vrátane žalovanej 2/) na vzniknutej škode žalobkyni – Sociálnej poisťovni, keď ustálili, že táto vznikla výlučne zavineným (nedbanlivostným) konaním zamestnancov tak žalovanej 1/ ako i žalovanej 2/.

42. V rámci právnej istoty súd uvádza, že obdobné spory, kde jeden zamestnanec spôsobil inému zamestnancovi u toho istého zamestnávateľa ujmu na zdraví v súvislosti s nárokom Sociálnej poisťovne podľa § 238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení riešili aj iné odvolacie súdy / Krajský súd Košice v rozsudku č.k. 2 Cob 64/2019 zo dňa 27.06.2019, IČS: XXXXXXXXXXX, Krajský súd Trenčín č.k. 5Co 58/2022 zo dňa 03.08.2022, IČS: XXXXXXXXXXX, Krajský súd Trnava č.k. 28 Co 65/2023 zo dňa 20.12.2023, IČS: XXXXXXXXXXX, Krajský súd Prešov č.k. 5 Co 40/2018 zo dňa 14.02.2019, IČS: XXXXXXXXXXX, Krajský súd Nitra č.k. 7 Co 310/2017 zo dňa 24.05.2018, IČS: 4115207322a taktiež prvostupňové rozhodnutia nenapadnuté odvolaním Okresný súd Trnava č.k. 35 C 11/2022 zo dňa 24.10.2022, IČS: XXXXXXXXXXX, Okresný súd Košice II č.k. 44C 39/2021 zo dňa 27.10.2022, IČS: XXXXXXXXXXX/ Všetky tieto súdny obdobne konštatovali pasívnu legitimitáciu žalovaného zamestnávateľa v obdobných uplatnených nárokoch žalobcu.

43. Napríklad Krajský súd Trenčín v rozsudku č.k. 5 Co 58/2022 zo dňa 03.08.2022 (pričom vec prešla aj dovolacím konaním) konštatoval, že osobitný predpis a to zákon č. 461/2003 Z.t. o sociálnom poistení otázku zavinenia v tomto zodpovednostnom vzťahu neupravuje, treba vychádzať zo všeobecnej právnej úpravy § 420 a §441 Občianskeho zákonníka. Aj z toho potom možno následne dovodiť, že zavinenie ako subjektívny faktor možno skúmať len u konkrétnej osoby škodcu, v tejto veci zamestnanca a nie u zamestnávateľa, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú tretej osobe zamestnancom pri vykonávaní činnosti v rámci pracovnoprávných povinností.

44. Krajský súd Košice č.k. 2 Cob 64/2019 zo dňa 27.06.2019 uviedol, že tak škodca ako aj poškodený boli v pracovnom pomere so žalovaným a k poškodeniu zdravia došlo počas výkonu práce nedbanlivostným konaním zamestnanca žalovaného inému zamestnancovi, keď sa v rozpore s predpismi na ochranu zdravia pri práci nepresvedčil, či sa v nebezpečnom priestore nenachádza iná osoba, teda súd má za to, že žalovaný sa ako zamestnávateľ poškodeného zamestnanca nezbavil svojej objektívnej zodpovednosti tak podľa Zákonníka práce ako aj Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že

keďže poškodenému škodu spôsobil zamestnanec, je v tomto prípade treťou osobou zamestnávateľ, ktorý nesie zodpovednosť za škodu, ktorá bola spôsobená pri jeho činnosti tými, ktorých na túto činnosť použil.

45. Krajský súd Nitra v bode 14 rozsudku č.k. 7 Co 310/2017 zo dňa 24.05.2018 uviedol, že žalovaný taktiež namietal, že nemá žiadnu mieru zavinenia na skutočnosti, že jeho zamestnanec spôsobil dopravnú nehodu, ktorá bola príčinou vzniku nároku na poskytnutie dávok. Táto námietka však nebola odvolacím dôvodom, avšak okrajovo odvolací súd k namietanému poukazuje na ut. § 420 ods. 2 OZ, podľa ktorého škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. V danej veci bolo nesporné, že škoda bola spôsobená zamestnancom žalovaného v rámci plnenia pracovných úloh. Odvolací súd je toho názoru, že treba vychádzať z ust. §420 ods. 2 OZ.

46. Žalovaný poukazoval na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.01.2004, sp. zn. 5 Cdo 71/2003 (R 26/2005), pričom však Najvyšší súd okrem iného v predmetnom rozhodnutí obdobne konštatoval, že pomer špeciality vtedy účinného ustanovenia § 31 ods. 1 zákona č. 274/1994 Z. z. vo vzťahu k Občianskemu zákonníku znamená, že právny vzťah, ktorého sa uvedené ustanovenie týka, sa v otázkach, ktoré nie sú ním upravené, riadi ustanoveniami Občianskeho zákonníka o náhrade škody a teda toto rozhodnutie nevylúčilo aplikáciu Občianskeho zákonníka na veci neupravené osobitným zákonom. Čo sa týka argumentácie žalobcu uvedeného na pojednávaní ohľadne § 238 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, ktoré uvádza, že treťou osobou nie je platiteľ poistného na úrazové poistenie, ani zamestnanci tohto platiteľa, ak je úrazová dávka vyplácaná z úrazového poistenia tohto platiteľa. Toto ustanovenie nevylučuje náhradu škody zo strany zamestnávateľa a netýka nemocenských dávok alebo úrazového poistenia.

47. Vzhľadom na horeuvedené, súd vyhodnotil obranu žalovaného ako nedôvodnú, pričom sa riadil právnym názorom najvyšších súdnych autorít a na daný prípad subsidiárne aplikoval § 420 ods. 2 a § 441 Občianskeho zákonníka. V zmysle § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, berúc do úvahy priebeh vzniku ujmy na zdraví medzi zamestnancami žalovaného, osoba škodcu A. B. priamo nezodpovedá za škodu, keďže za škodu podľa § 420 ods. 2 OZ za ním spôsobenú škodu zodpovedá jeho zamestnávateľ. Zodpovednosť zamestnávateľa za cudzie konanie spája ustanovenie § 420 ods. 2 OZ so splnením týchto predpokladov: a/ škoda bola protiprávne spôsobená tými, ktorých zamestnávateľ pri svojej činnosti použil, b) ku škode došlo pri činnosti (plnení úloh) zamestnávateľa, a naplnenie týchto predpokladov nebolo v konaní sporné. Žiadna zo strán v konaní nerozporovala, že v čase kedy došlo ku škodovej udalosti, boli obaja menovaní (škodca, poškodený) zamestnancami žalovaného, pričom v danom čase plnili svoje pracovné povinnosti. Z uvedeného dôvodu zodpovedá za akúkoľvek škodu spôsobenú zamestnancom jeho zamestnávateľ, pričom tejto zodpovednosti sa nemôže zbaviť. Vychádzajúc z nesporných zistení, že škodca ako aj poškodený boli v pracovnom pomere so žalovaným, že k poškodeniu zdravia došlo počas výkonu práce nedbanlivostným konaním zamestnanca žalovaného inému zamestnancovi, a teda má súd za to, že žalovaný sa ako zamestnávateľ škodcu a súčasne poškodeného zamestnanca nezbavil svojej objektívnej zodpovednosti. Vzhľadom na to, že nebolo zistené (bolo nesporné) ani čiastočné spoluzavinenie samotného poškodeného, žalovaný podľa § 420 ods. 2 OZ nesie zodpovednosť v plnom rozsahu.

48. Súd sa ďalej zaoberal námietkou premlčania vznesenou zástupcom žalovaného čo do sumy všetkých dávok nemocenského vyplatených žalobcom poškodenému do dňa 22.08.2019. Námietka premlčania sa týkala vyplatených dávok podľa potvrdenia žalobcu v sume 36,40.-€ (vyplatené dňa 12.07.2019), v sume 545,30.-€ (vyplatené dňa 12.07.2019) a v sume 563,50.-€ (vyplatené dňa 15.08.2019). Námietka premlčania sa tak vzťahovala na žalobou uplatnený nárok čo do sumy 1.145,20€. Súd dospel k záveru, že žalovaný dôvodne vzniesol čo do sumy 1145,20€ námietku premlčania a preto táto časť nároku nemôže byť žalobcovi priznaná a žaloba musí byť v tejto časti, čo do sumy 1145,20€ zamietnutá.

49. Žalobca v prvom rade nedôvodne namietal, že uplatnením svojho nároku v trestnom konaní začala spočívať premlčacia doba aj voči žalovanému zamestnávateľovi. Súd uvádza, že spočívanie (dočasné zastavenie) plynutia premlčacej doby nenastane, ak poškodená fyzická osoba uplatní v trestnom konaní nárok na náhradu škody proti obžalovanému pracovníkovi, ktorý škodu spôsobil zavineným porušením povinnosti pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním a zodpovedným subjektom bola právnická osoba, ktorej úlohy obžalovaný plnil (Z IV, s.637).

50. V ods. 5 §238 zákona o sociálnom poistení je osobitne upravené premlčanie nároku žalobcu a to v podobe subjektívnej premlčacej lehoty troch rokov odkedy Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania, a keď sa dozvedela o tom, kto za škodu zodpovedá a v objektívnej premlčacej lehote desať rokov, ktorá plynie odo dňa vyplatenia dávok. Pre začatie plynutia subjektívnej trojročnej premlčacej lehoty je významný subjektívny prvok pozostávajúci z dvoch zložiek, a to kedy Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb a kedy sa dozvedela o tom, že kto za škodu zodpovedá. Judikatúra najvyšších súdnych inštancií ustálila, že poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá hneď ako získa informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok o osobe konkrétneho škodcu, teda len čo získa vedomosť o skutkových okolnostiach rozhodujúcich pre vymedzenie zodpovedného subjektu, teda len čo získa vedomosť o skutkových okolnostiach, ktoré sú spôsobilé urobiť takýto záver o možnej zodpovednosti určitého subjektu. Nemusí ísť priamo o zistenie, stačí, aby skutkové okolnosti, ktorými poškodený disponuje, mohli viesť k záveru o určení zodpovedného subjektu (nejde teda o nespochybniteľnú istotu v určení zodpovednej osoby) / napríklad rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo 82/2009 publikovaný v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NS a súdov SR č. 2/2014 pod č. R 16/2014/ Dovolací súd nepovažoval za správny názor, že žalobca vedomosť o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá nadobudol až právoplatnosťou rozsudku, ktorým bol žalovaný odsúdený pre trestný čin.

51. Súd uvádza, že žalovaný správne argumentoval, že žalobca sa musel o osobe, ktorá za vznik škody zodpovedá dozvedieť už dňa 29.05.2019, kedy žalovaný doručil žalobcovi „Záznam o registrovanom pracovnom úraze a žalobca sa musel dozvedieť o tom, že dávky vyplatil v dôsledku protiprávneho konania dňom vyplatenia jednotlivých dávok. Keďže bola žaloba podaná na súde až dňa 23.08.2022 je zrejme, že dávky, ktoré žalobca vyplatil dňa 12.07.2019 v sume 36,40.-€, dňa 12.07.2019 v sume 545,30.-€ a dňa 15.08.2019 v sume 563,50.-€ boli uplatnené po uplynutí trojročnej subjektívnej premlčacej lehoty, ktorá začala plynúť vyplatením jednotlivých dávok dňa 12.07.2019, 15.08.2019, pričom už dňa 29.05.2019 žalobca vedel na účely plynutia subjektívnej premlčacej doby, kto za škodu zodpovedá. Súd preto žalobu v časti sumy 36,40€ + 545,30€ + 563,50€ = 1145,20€ zamietol, keďže v prípade týchto dávok subjektívna premlčacia doba uplynula pred podaním žaloby na súd v dňoch 12.07.2022 a 15.08.2022.

52. Vyplatením dávok vznikla žalobcovi škoda a preto žalovanému ako organizácii, ktorej zamestnanec škodu v rámci plnenia pracovných úloh spôsobil vznikla povinnosť uhradiť žalobcovi sumu 6434,70€ preukázanú potvrdením žalobcu o nemocenských dávkach vyplatených žalobcom (na čl. 7 spisu) s poukazom na § 238 od. 1 zákona o sociálnom poistení a § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom súd priznal žalobcovi nepremličanú časť vo výške 5289,50€ a v prevyšujúcej časti vo výške 1145,20€ bola žaloba z dôvodu premlčania zamietnutá.

53. Ako už súd uviedol v bode 35 tohto rozsudku, výrok rozsudku (trestného rozkazu) trestného súdu o povinnosti odsúdeného k náhrade škody poškodenému nezaväzuje súd v civilnom sporovom konaní. Avšak pokiaľ v trestnom konaní bolo trestným rozkazom rozhodnuté, že obžalovaný, resp. odsúdený je povinný nahradiť poškodenému škodu v určitej výške, takéto rozhodnutie súdu predstavuje pre exekučné konanie spôsobilý exekučný titul, ktorý je rovnocenný rozhodnutiam vydaným v rámci civilného konania. Vykonateľnosť výroku, ktorým súd zaviazal obžalovaného, resp. odsúdeného na náhradu škody, nastáva súčasne s právoplatnosťou odsudzujúceho rozhodnutia. Žalobcovi bol čiastočne jeho nárok priznaný aj v rámci trestného konania trestným rozkazom č.k. 1 T 84/2020 zo dňa 30.09.2020 voči A. B., ktorému bola právoplatne uložená povinnosť zaplatiť náhradu škody vo výške 5580,40€, pričom zo žaloby vyplýva, že išlo o obdobie vyplatených dávok od 30.05.2019 do 31.03.2020. V trestnom konaní boli priznané aj vyplatené dávky vo výške 1145,20€, ktoré boli v tomto konaní zamietnuté pre premlčanie. Preto súd iba z dôvodu, aby nedošlo k duplicitnej úhrade priznaného nároku (žalobca tvrdil, že doposiaľ mu odsúdený A. B. nič neuhradil a ani si od neho priznanú sumu exekučne neuplatňuje), ktorý sa v časti sumy 5580,40 – nepriznané premlčané dávky 1145,20 = 4435,20€ kryjú, súd určil, že čo do sumy 4435,20€ plnením (prípadnými vykonanými úhradami) A. B., narodeného XX.XX.XXXX, bytom C. A. XXXX/XX, A. z trestného rozkazu Okresného súdu Malacky č.k. 1 T 84/2020 zo dňa 30.09.2020, zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť žalovaného.

54. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

55. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

56. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p.. V danom prípade bol žalobca v spore úspešný v časti sumy 5289,50€, pričom si žalobou uplatňoval sumu 6434,70€. Je zrejmé, že úspech žalobcu prevyšuje úspech žalovaného a mal by nárok na náhradu trov konania. Žalobcovi v konaní žiadne trovy konania nevznikli, pričom si ich náhradu ani neuplatnil. Súd preto žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č . 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).